

Provincie Noord-Brabant
De heer Van den Hurk
Brabantlaan 1
5200 MC 'S-HERTOGENBOSCH

VERZONDEN 08 MEI 2019

Datum	Ons kenmerk	Telefoonnummer	Contactpersoon
8 mei 2019	Z/094508	(0485) 729 160	de heer J.H. Rahder
Bijlage(n)	Uw kenmerk	Registratienummer	Onderwerp
1	61946654	HVN	Ontwerpbeschikking Wet Natuurbescherming: Ontheffing soorten, Westelijke Langstraat

Geachte heer Van den Hurk,

Op 2 april 2019 hebben wij een aanvraag voor een ontheffing ingevolge artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming ontvangen.

Het betreft het project PAS Westelijke Langstraat (tussen de kernen Waalwijk en Waspik), in de gemeente Waalwijk.

Deze procedure is, ingevolge het besluit van Provinciale Staten van de provincie Noord-Brabant van 31 augustus 2018, de coördinatieregeling, als bedoeld in artikel 3.33 van de Wet ruimtelijke ordening, van toepassing. Gedeputeerde Staten zijn hierbij belast met de coördinatie rond de benodigde vergunningaanvragen, bekendmakingen, ingediende zienswijzen en het instellen van beroep.

Hierbij doen wij u de ontwerpbeschikking (ontheffing beschermde soorten) en de bijbehorende kennisgeving toekomen.

Aan deze procedure is het kenmerk Z/094508 gekoppeld. U dient bij correspondentie ons kenmerk te vermelden. Voor informatie kunt u zich wenden tot de in deze brief vermelde contactpersoon.

Met vriendelijke groet,
Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,
namens deze,

De heer J.A.J. Lenssen,
Directeur Omgevingsdienst Brabant Noord

Bijlage(n)

- ontwerpbeschikking
- kennisgeving

In afschrift aan

- provincie Noord-Brabant: kpolman@brabant.nl

**Ontwerpbeschikking van Gedeputeerde Staten van
Noord-Brabant**

op de op 2 april 2019 door ons ontvangen aanvraag voor een
ontheffing ingevolge artikel 3.8, eerste lid, van de Wet
natuurbescherming, van de Provincie Noord-Brabant inzake de
Gebiedsontwikkeling in het kader van het project PAS
Westelijke Langstraat, gelegen tussen de kernen Waspik en
Waalwijk, in de gemeente Waalwijk.

INHOUDSOPGAVE

Besluit	3
Procedurele aspecten	5
Toetsing en overwegingen	6
1.1 Beschermingsregimes.....	6
1.2 Verordening natuurbescherming Noord-Brabant.....	6
2.1 Aangevraagde activiteiten.....	6
2.2 Mogelijke effecten.....	7
2.3 Alternatievenafweging	7
2.4 Belang van de aanvraag.....	7
2.5 Mitigerende maatregelen en staat van instandhouding.....	8
2.6 Conclusie	9
Bijlage 1. Voorschriften.....	10
Bijlage 2. Locatie Ontwikkeling.....	11
Bijlage 3. Meldingsformulier start werkzaamheden	12

BESLUIT

1 Onderwerp

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant hebben op 2 april 2019 van Provincie Noord-Brabant een aanvraag ontvangen voor een ontheffing ingevolge artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming. De aanvraag betreft een verzoek tot ontheffing voor het overtreden van verboden ten aanzien van beschermde soorten, dit als gevolg van de Gebiedsontwikkeling in het kader van het project PAS Westelijke Langstraat, gelegen tussen de kernen Waspik en Waalwijk, in de gemeente Waalwijk.

2 Besluit

Gelet op de bepalingen van de Wet natuurbescherming zijn wij voornemens:

- I. aan Provincie Noord-Brabant, Brabantlaan 1, 5216 TV 's-Hertogenbosch, een ontheffing te verlenen op grond van artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming, van de bepalingen als bedoeld in:
 - artikel 3.5, eerste, tweede en vierde lid, van de Wet natuurbescherming, *en*
 - artikel 3.6, tweede lid, van de Wet natuurbescherming, voor de:
 - poelkikker (*Pelophylax lessonae*),
 - heikikker (*Rana arvalis*);
 - artikel 3.10, eerste lid, onderdeel a en b, van de Wet natuurbescherming, voor de:
 - grote modderkruiper (*Misgurnus fossilis*);
 - artikel 3.10, eerste lid, onderdeel b, van de Wet natuurbescherming, voor de:
 - bunzing (*Mustela putorius*),
 - wezel (*Mustela nivalis*),
 - hermelijn (*Mustela erminea*),voor de periode van 1 januari 2020 tot en met 31 december 2027, onder de in bijlage 1 genoemde voorschriften, voor het project Gebiedsontwikkeling Westelijke Langstraat, gelegen tussen de kernen Waspik en Waalwijk, in de gemeente Waalwijk;
- II. dat de beschrijving van de activiteiten, in de aanvraag en het activiteitenplan, voor zover deze betrekking heeft op de soorten, en bijlagen 1 en 2 onderdeel uitmaken van het besluit.
- III. de gevraagde ontheffing voor het overige af te wijzen, op grond van artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming, van de bepaling als bedoeld in:
 - artikel 3.34, eerste lid, van de Wet natuurbescherming, voor de:
 - poelkikker (*Pelophylax lessonae*),
 - heikikker (*Rana arvalis*).

Bijlage 1: voorschriften

Bijlage 2: locatie ontwikkeling

Bijlage 3: meldingsformulier start werkzaamheden (zie voorschrift 1)

's-Hertogenbosch, 8 mei 2019

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant
namens deze,

A handwritten signature in blue ink, consisting of a stylized 'J' followed by a series of loops and a long diagonal stroke.

De heer J.A.J. Lenssen,
Directeur Omgevingsdienst Brabant Noord

PROCEDURELE ASPECTEN

1 Aanvraag

Op 2 april 2019 hebben wij van Provincie Noord-Brabant een aanvraag voor een ontheffing ingevolge artikel 3.3, eerste lid, en artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb) ontvangen. Een uitgebreide omschrijving van de activiteiten zijn opgenomen in de aanvraag en bijlage 2. De aanvraag is geregistreerd onder nummer Z/094508.

2 Bevoegd gezag

Omdat de activiteiten gerealiseerd worden in de provincie Noord-Brabant, zijn wij op grond van artikel 1.3 van de Wnb bevoegd om op de aanvraag te beslissen. Indien aan de orde betrekken wij tevens gevolgen van het project voor de soorten buiten onze provinciegrens bij ons besluit.

3 Gecoördineerde voorbereiding

Voor deze procedure is, ingevolge het besluit van Provinciale Staten van de provincie Noord-Brabant van 31 augustus 2018, de coördinatieregeling als bedoeld in artikel 3.33 van de Wet ruimtelijke ordening van toepassing. Gedeputeerde Staten zijn formeel belast met de coördinatie. Deze voorziet in het stroomlijnen van vergunningaanvragen, bekendmakingen en het indienen van zienswijzen en het instellen van beroep.

4 Ontvankelijkheid

Ten aanzien van de aspecten van de aanvraag waarvoor een ontheffing ingevolge de Wnb is vereist, hebben wij beoordeeld of de aanvraag volledig is en voldoende gegevens bevat. Wij zijn van oordeel dat de aanvraag voldoende informatie bevat voor een goede beoordeling van die aspecten waarvoor een ontheffing is gevraagd.

5 Overige regelgeving

Bij de beoordeling van onderhavige aanvraag zijn andere aspecten dan gerelateerd aan soortenbescherming op grond van de Wnb en de daarbij behorende regelgeving niet betrokken. Een toestemming op basis van andere wet- en regelgeving kan derhalve aan de orde zijn, onder andere voor ruimtelijke ordening of bouwen.

TOETSING EN OVERWEGINGEN

1 Wettelijk kader - Wet natuurbescherming

1.1 Beschermingsregimes

Op basis van de Wet natuurbescherming zijn er drie beschermingsregimes. Het eerste regime geldt voor vogels op grond van de Vogelrichtlijn. Artikelen 3.1, 3.2 en 3.4 van de Wnb hebben betrekking op verschillende verbodsbepalingen voor vogelsoorten, waarvoor GS ontheffing kunnen verlenen. De artikelen 3.3 en 3.4 geven de voorwaarden voor het kunnen verlenen van de ontheffing.

Het tweede beschermingsregime geldt voor planten en dieren op basis van de Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn. Artikelen 3.5 en 3.6 van de Wnb hebben betrekking op verschillende verbodsbepalingen voor deze plant- en diersoorten, waarvoor GS ontheffing kunnen verlenen. De artikelen 3.8 en 3.9 geeft de voorwaarden voor het kunnen verlenen van een ontheffing.

Het derde regime beschrijft de bepalingen voor andere (nationaal beschermde) soorten. Artikel 3.10 van de Wnb heeft betrekking op verschillende verbodsbepalingen voor deze plant- en diersoorten en geeft de voorwaarden waaronder GS ontheffing kunnen verlenen.

Voor alle soorten geldt in alle gevallen de algemene zorgplicht (artikel 1.11 van de Wnb). Het gaat dan zowel om beschermd als onbeschermd dier- en plantensoorten. De zorgplicht geldt ongeacht of er een vrijstelling geldt of een ontheffing is verleend. Hierin wordt bepaald dat eenieder zoveel als redelijkerwijs mogelijk is, schade aan deze soorten dient te voorkomen.

In artikel 5.4 van de Wnb zijn gronden opgenomen waarop een verleende ontheffing kan worden ingetrokken of gewijzigd. De ontheffing kan in elk geval worden ingetrokken indien blijkt dat de ontheffinghouder zich niet houdt aan de voorschriften.

1.2 Verordening natuurbescherming Noord-Brabant

Provinciale Staten hebben op basis van artikel 3.3, tweede lid, 3.8, tweede lid, en 3.10, tweede lid, van de Wnb middels de Verordening natuurbescherming Noord-Brabant, aanvullende kaders vastgesteld. Voor bepaalde activiteiten en soorten is een vrijstelling opgenomen.

2 Toetsing effecten ruimtelijke ingreep

2.1 Aangevraagde activiteiten

De aangevraagde activiteiten betreffen het herstellen en uitbreiden van de aanwezige natuur in Natura 2000-gebied 'Langstraat'. Deze opgave komt voort uit de PAS-gebiedsanalyse en het Beheerplan Langstraat. De ingrepen betreffen peilveranderingen; inrichtingsmaatregelen, waaronder het afgraven van voedselrijke bovengrond; waterhuishoudkundige maatregelen zoals het aanleggen van stuwtjes, dammen, gemaaltjes, nieuwe watergangen; mitigerende maatregelen, bijvoorbeeld om effecten van vernatting naar de omgeving te beperken, en verder maatregelen ter behoud en versterking van het leefgebied van onder meer de grote modderkruiper. Voorts zijn de maatregelen zeer gunstig voor uitbreiding en verbetering van het areaal aan kritische habitattypen. Een uitgebreide omschrijving van de activiteiten is opgenomen in hoofdstuk 2 van het activiteitenplan, behorende bij de aanvraag.

2.2 Mogelijke effecten

De heikikker en poelkikker komen in lage dichtheden voor in het gebied. Van de *heikikker* zijn de meeste waarnemingen gedaan in deelgebieden De Dullaart en De Hoven. Door het gedeeltelijk afgraven van de bovenlaag van percelen kan de heikikker worden gedood of verstoord, en kunnen zijn voortplantings- en rustplaatsen worden vernield.

Van de *poelkikker* zijn de meeste waarnemingen gedaan in het centrale gebied De Dullaart, maar ook in het zuidoostelijke deel van de eendenkooi in Den Dulver. Door het afgraven van percelen kunnen poelkikkers worden gedood of verstoord, en kunnen mogelijk de voortplantings- en rustplaatsen worden vernield. Het gaat daarbij voornamelijk om het landhabitat van deze soort, waar buiten de voortplantingsperiode wordt verbleven en overwinterd. Verder zullen de heikikker en poelkikker, voordat de werkzaamheden aan een perceel starten, worden afgevangen en elders in het gebied teruggeplaatst.

In het gebied komt de *grote modderkruiper* voor, vooral in ondiepe, verlandende wateren. Vooral sloten met dikke kraggen van kikkerbeet bieden voortplantingshabitat voor deze vissoort.

Door het afgraven van percelen, vooral als ook oeverzones worden meegenomen of sloten uitgediept, kunnen grote modderkruipers worden gedood. Dit geldt ook bij het plaatsen van stuwtjes in de waterlopen.

Bij het veldonderzoek zijn in totaal acht *wezens* gefotografeerd. Ondanks dat de *bunzing* en *hermelijn* niet zijn gezien, kan niet worden uitgesloten dat ook deze soorten verspreid binnen het projectgebied aanwezig zijn. De peilverhoging kan invloed hebben op de aanwezigheid van prooidieren (vooral woelmuizen), waardoor mogelijk de leefgebied van de kleine marters wordt aangetast. Ook kan bij de werkzaamheden niet worden uitgesloten dat voortplantings- en rustplaatsen van de kleine marters worden vernield. Omdat in de provincie Noord-Brabant voor kleine marterachtigen bij ruimtelijke ingrepen geen vrijstelling geldt, zou dit leiden tot een overtreding van verboden uit de Wnb.

2.3 Alternatievenafweging

De geplande herstelmaatregelen zijn gericht op versterking van de habitattypen en biodiversiteit in de Westelijke Langstraat. Uitvoering op een andere locatie is niet mogelijk: de ingreep is locatiegebonden, en het betreft een aangewezen Natura 2000-gebied. Omdat het doel, dat is vastgesteld in het beheerplan en de gebiedsanalyses en voortkomt uit Europese regelgeving, is de natuurwaarden zoveel mogelijk te versterken en uit te breiden, is er geen andere optie dan de voorgenomen maatregelen uit te voeren.

Gezien het bovenstaande is ons gebleken dat er geen redelijke alternatieven mogelijk zijn, die zouden leiden tot een kwalitatief gelijkwaardig resultaat. De alternatievenafweging is hiermee dan ook voldoende onderbouwd.

2.4 Belang van de aanvraag

De ontheffing is gevraagd op grond van het belang uit de Habitatrichtlijn, zoals genoemd in de wet in artikel 3.8, vijfde lid, onder b:

- Ter bescherming van de wilde flora of fauna of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats.

Er wordt een groot gebied natuur gerealiseerd om de achteruitgang van de huidige aanwezige habitattypen binnen Natura 2000-gebied Langstraat te stoppen en de uitbreiding van habitattypen, NNB en biodiversiteitsdoelen te realiseren.

Gelet op de naar voren gebrachte omstandigheden zijn wij van oordeel dat het genoemde belang voldoende onderbouwd is om de ontheffing te kunnen verlenen.

2.5 Mitigerende maatregelen en staat van instandhouding

De mitigerende maatregelen worden in hoofdstuk 6 van het activiteitenplan beschreven, en zijn in paragraaf 6.10 in tabelvorm opgenomen. Deze maatregelen komen, in relatie tot de beschermde soorten, samengevat neer op het volgende:

Bij de *heikikker* worden, voorafgaand aan het afgraven van een perceel, de kikkers afgevangen op de wijze als beschreven in paragraaf 6.10 van het activiteitenplan. Ruigten worden gehandhaafd en waar mogelijk worden corridors gerealiseerd van geschikt habitat voor de soort, om zo leefgebieden met elkaar te verbinden. De gebieden worden gefaseerd afgegraven.

Voor de *poelkikker* worden dezelfde maatregelen genomen, rekening houdend met de gevoelige landperiode van poelkikkers. Voor beide soorten kan niet worden uitgesloten dat er individuen worden gedood. Om deze reden is een ontheffing nodig. Als gevolg van de herstelmaatregelen ontstaat nieuw leefgebied voor beide kikkersoorten. De lokale staat van instandhouding van de heikikker en poelkikker komt dan ook niet in het geding door de voorgenomen activiteiten.

Als sloten worden uitgediept kunnen hierbij *grote modderkruipers* worden gedood. Delen met kikkerbeet en kraggen worden zoveel mogelijk gespaard. Werkzaamheden aan watergangen of de oevers ervan worden buiten de kwetsbare periode van de grote modderkruiper uitgevoerd, dus niet in de maanden april tot en met augustus. Vrijkomend materiaal als slootvegetatie en bagger wordt op de kant breed uitgespreid en direct nagelopen op aanwezige modderkruipers. Bij aantreffen van modderkruipers worden deze zo snel mogelijk in geschikte sloten teruggezet, daar waar geen werkzaamheden (meer) worden uitgevoerd. Omdat niet in alle gevallen het doden van grote modderkruipers of het (tijdelijk) aantasten van leefgebied of voortplantingsplaatsen kan worden voorkomen is een ontheffing aan de orde. Op langere termijn hebben de ingrepen gunstige effecten op de aanwezige populatie. De staat van instandhouding van de grote modderkruiper komt dan ook niet in het geding.

Voor de kleine marterachtigen *wezel*, *hermelijn* en *bunzing* geldt dat zoveel mogelijk overtreding van de verbodsbepalingen van de Wnb wordt voorkomen door bestaande begroeiingen zoals struwelen en houtopstanden zoveel mogelijk te handhaven. Ook wordt er zorgvuldig gehandeld door in één richting te werken en de percelen die aan heggen, houtwallen, struwelen of andere bosschages grenzen buiten de gevoelige periode van deze soorten af te graven, dus buiten de periode 15 maart tot 1 september. Omdat niet in alle gevallen kan worden uitgesloten dat een voortplantings- of rustplaats van wordt vernield wordt ontheffing voor deze drie soorten gevraagd. Door de verhoging van het peil zullen hermelijn en bunzing profiteren: zij komen vaak voor in habitats nabij water. Hoewel de wezel meer voorkeur heeft voor drogere gebieden blijft er ruim geschikt habitat met voldoende variatie in prooiaanbod voor deze soort over. De peilverhogingen leiden daarom niet tot negatieve effecten op de wezel, noch op de hermelijn of bunzing.

2.6 Gedeeltelijke afwijzing van de gevraagde ontheffing

Afwijzing van artikel 3.34, eerste lid.

Voor de heikikker en poelkikker is ontheffing gevraagd van het verbod op uitzetten van dieren, als bedoeld in artikel 3.34, eerste lid, van de Wnb. Het betreft hier echter het overzetten van op het af te graven perceel aanwezige heidekikkers en poelkikkers naar geschikt habitat binnen het projectgebied, als mitigerende maatregel. Omdat genoemde verbodsbepaling niet wordt overtreden is een ontheffing hiervoor niet aan de orde.

2.7 Conclusie

Gelet op het voorgaande verlenen wij ontheffing als bedoeld in artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming. De ontheffing wordt slechts voor de in het besluit genoemde soorten en beschreven activiteiten verleend. Deze ontheffing geldt alleen voor de activiteiten conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.

Voor het overige wijzen wij de gevraagde ontheffing van de verbodsbepaling uit artikel 3.34, eerste lid, van de Wet natuurbescherming af, omdat bedoelde bepalingen niet worden overtreden.

Aan deze ontheffing zijn algemene en specifieke voorschriften verbonden.

BIJLAGE 1. VOORSCHRIFTEN

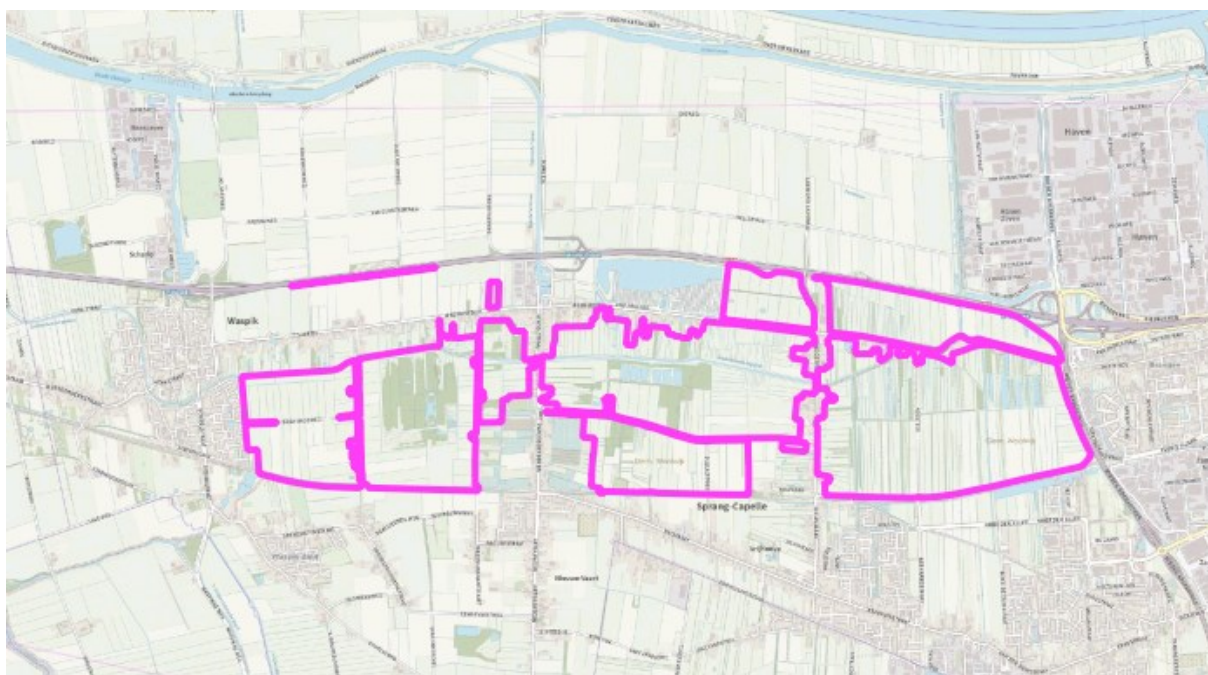
Algemene voorschriften

1. De ontheffinghouder dient, zodra de datum waarop de werkzaamheden aanvangen bekend is, maar uiterlijk 2 weken voor aanvang van de werkzaamheden, het als bijlage 3 bijgevoegde meldingsformulier volledig in te vullen en op te sturen naar info@odbn.nl.
2. De ontheffinghouder dient onmiddellijk met ons contact op te nemen via info@odbn.nl indien bij het uitvoeren van de activiteiten andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere werkzaamheden als bedoeld in onderdeel I en II van het besluit noodzakelijk zijn.
3. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van de aan deze ontheffing verbonden voorschriften.
4. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op eerste verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouder of opsporingsambtenaar.

Specifieke voorschriften

5. De ontheffinghouder dient, met inachtneming van onderstaande voorschriften, de maatregelen uit te voeren zoals beschreven in Hoofdstuk 6 van het bij de aanvraag gevoegde activiteitenplan ('Soortenbeschermingstoets Westelijke Langstraat' van 2 april 2019).
6. De activiteiten en alle mitigerende maatregelen in het kader van bovengenoemd voorschrift dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing is verleend.
7. De ontheffinghouder dient een ecologisch werkprotocol op te stellen op basis van de aanvraag en de hier genoemde voorschriften. Alle betrokken partijen, met name ook de uitvoerenden op de initiatieflocatie, dienen, voorafgaand aan het uitvoeren van de werkzaamheden, van de inhoud van het werkprotocol op de hoogte gesteld te worden en dienen dit werkprotocol aantoonbaar na te leven.

BIJLAGE 2. LOCATIE ONTWIKKELING

Figuur 1. Regionale ligging van het plangebied Westelijke Langstraat, gelegen tussen de woonkernen Waspik en Waalwijk

Figuur 2. Deelgebieden Westelijke Langstraat

BIJLAGE 3. MELDINGSFORMULIER START WERKZAAMHEDEN

Meldingsformulier start werkzaamheden

Ontheffing Wet natuurbescherming ex artikel 3.8, eerste lid.

Gegevens

Aanvraagnummer Z/094508

Projectnaam Gebiedsontwikkeling PAS Westelijke Langstraat

Ontheffingsperiode van 1 januari 2020 tot en met 31 december 2027

Ontheffinghouder Provincie Noord-Brabant

Adres Brabantlaan 1

Woonplaats 5216 TV 's-Hertogenbosch

Gegevens

werkzaamheden

Contactpersoon uitvoering
werkzaamheden

Telefoonnummer (vast)

Telefoonnummer (mobiel)

Locatie(s) werkzaamheden
.....
.....

Datum start
werkzaamheden

Overzicht planning
werkzaamheden
.....
.....
.....

Dit formulier dient zodra de aanvang van de werkzaamheden bekend is, doch uiterlijk 2 weken van tevoren, te worden ingediend bij de Omgevingsdienst Brabant Noord

Retouradres

Omgevingsdienst Brabant Noord
Email: info@odbn.nl